

Obsah

Předmluva 4

KNIHA ŠESTÁ
ČECHY ZA KRÁLE PŘEMYSLA OTAKARA II. 9
 Roky 1253–1278

Článek první
 KRÁLE PŘEMYSLA OTAKARA II.
 MOC ROSTOUCÍ 10
 (Roky 1253–1269)

Králova osobnost. Proměna ústavy české. Nejvyšší úřady zemské v Praze, desky zemské, popravce v krajích. Založení svobodného stavu městského. Němečtí přistěhovalci a právo německé v Čechách. Vyvazování zástav královských. Pokoj s Uhry. Křižácká výprava proti Prusům. Volby na království římské. Půtky o arcibiskupství salcburské. Nové války s Bavorsy a Uhry. Veliké vítězství na poli Moravském. Nabytí Štýrska. Královny Markéta i Kunhuta. Korunování v Praze. Slavnost na říčce Fiše. Vévoda Jindřich Bavorský a Konradin Štaufovec. Uvázání se v Korutany a Kraňsko.

Článek druhý
 KRÁLE PŘEMYSLA OTAKARA II. VÝŠE A PÁD 39
 (Roky 1270–1278)

Objem českého státu. Králova vláda zemská i dvorská i úředníci její. Filip Korutanský, aquilejský patriarcha, i král Štěpán Uherský. Vítězné války s Uhry. Volení nového krále římského. Král Rudolf Habsburský a požadavky jeho. Spor o německé země Otakarem nabyté. Papež Řehoř X. co zprostředkovatel. Příčinnivost nepřátelské strany. Král Otakar v říšské klatbě. Počátek války v Rakousích. Zrady nad Otakarem spáchané. Uzavření míru před Vidní a ztráta všech zemí nově nabytých. Otakarova pokora i chování se v ní. Nové zádavy a ústupky. Počátek nové války. Porážka na Moravském poli. Zajetí a smrt králova.

Článek třetí

POVŠECHNÉ ÚVAHY

O PANOVÁNÍ KRÁLE OTAKARA II. 80

Rozdílné posuzování Přemysla Otakara II. u potomstva. Jeho chování se k Němcům i k Čechům. Křivdy jemu činěné od Hornecka Němce a Dalimila Čecha. Rovná jeho spravedlivost ke všem stavům; jeho psaní o tom; nařízení o mírách a váhách i o židech; poměry k prelátům německým. Otakarovy ctnosti rytířské. Péče o hospodářství polní, o průmysl a obchod, umění a nauky. Konečné úvahy.

KNIHA SEDMÁ

ČECHY ZA LET 1278–1310 103

Článek první

PRVNÍ ČESKÉ BEZKRÁLOVÍ 104

(Roky 1278–1282)

Strastný národu stav. Král Rudolf na Moravě a v Čechách. Úmluvy čáslavské. Svatební slavnosti v Jihlavě. Ota, markrabě braniborský, správce zemský; jeho hrabivost a pych. Královna utíká z Bezdězu; králevic Václav v cizině. Týrání od Němců a válka s nimi. Král Rudolf zprostředkoval příměří. Nová vláda zemská. Královna Kunhuta a Záviš z Rožmberka. Nové liché jednání markrabovo. Strašný hlad a mor v zemi.

Článek druhý

ČECHY ZA KRÁLE VÁCLAVA II. 118

(Roky 1283–1305)

Králův příjezd do Prahy a poměr ke králi Rudolfovi. Královna Kunhuta a Záviš z Rožmberka. Strany v Čechách. Záviš, správce zemský; zásluhy a pád jeho. Nabytí panství v Krakově a Sudoměři. Nevole s Albrechtem Rakouským a spolky proti němu. Adolf Nasavský, král římský. Václav v Polsku. Smíření s Albrechtem. Péče o dobré obecné. Korunování v Praze. Albrecht volen za krále římského. Václav korunován v Polsku; nabývá koruny uherské pro syna svého Václava III. Papež Bonifác VIII. staví se mu na odpor a popouzí krále Albrechta i Karla Roberta proti němu. Václav III. opouští Uhry. Válka s Albrechtem i Karlem Robertem. Václava II. nemoc a smrt. Jeho tělesná i duchovní povaha, chyby i ctnosti a zásluhy.

Článek třetí

ČECHY ZA KRÁLE VÁCLAVA III. 148

(Roky 1305–1306)

*Králova „osobní povaha“. Pokoj s králem Albrechtem.
Postoupení koruny uherské. Rozpustilé chování se Václava III.
Válečný pochod proti Vladislavovi Lokétkovi do Polska. Václav III.
zavražděn v Olomouci úkladně. Vyhynutí rodu Přemyslova
na trůně českém.*

Článek čtvrtý

ČECHY V BEZKRÁLOVÍ A ZA KRÁLŮ
RUDOLFA I. A JINDŘICHA 153

(Roky 1306–1310)

*Zmatečné volení nového krále. Rudolf I. Rakouský a časná jeho smrt.
Jindřich Korutanský. Válka s králem Albrechtem. Pokoj ve Znojmě
uzavřený. Neschopnost krále Jindřichova i anarchický stav země.
Římský král Jindřich VII. Lucemburský. Česká kněžna Eliška.
Vyjednávání v Norimberku a ve Frankfurtu nad Mohanem.
Slavnosti ve městě Špýře. Jan Lucemburský, požádaný král český.
Válečná jeho výprava do Čech a zmocnění se Prahy.
Jindřich Korutanský opouští Čechy.*

Článek pátý

OBRAZ SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA ČESKÉHO
NA POČÁTKU 14. STOLETÍ 177

*Přechod z doby přemyslovske do lucemburské v Čechách. Rozdíly stavů.
Rodina královská. Duchovenstvo. Stav panský: popis předních pokolení
a rodin i osob v Čechách a na Moravě. Stav rytířský.
Dědičné právo v Čechách. Stav městský, jeho moc a výsady.
Dědiníci a třídy lidu obecného. Zanikání starověké župní ústavy.
Rozdvojení národnosti a Němci v Čechách; počátky průmyslu.
Mravní povaha lidu; těžení rolnické, duch válečný a rytířský;
tichá domácnost a čistota. Nábožnost. Literární a umělecká činnost.
Prameny vzdělanosti; převaha živlu českého.*

KNIHA OSMÁ

ČECHY ZA KRÁLE JANA LUCEMBURSKÉHO 197

Roky 1310–1346

Článek první
ČECHY ZA PANOVÁNÍ KRÁLE JANA SAMÉHO 198
 (Roky 1310–1333)

Stará rodina hrabat lucemburských a císař Jindřich VII. Pojištění práva svobod českých od krále Jana i korunování jeho v Praze. Morava opět připojena k Čechám. Roztržky domácí. Smrt císaře Jindřicha VII. i dvojice nově volených králů římských. Odpory v Čechách a válka proti hraběti treňčanskému. Spor mezi královnami a pan Jindřich z Lipé. Domácí války a smíření na sněmu domažlickém. Církevní nepořádky a rozbroje. Biskup pražský pohnán do Avignonu. Nevole mezi králem a královnou. Nabytí opět země budyšínské. Nezdařilé turnaje v Praze. Bitva u Mühldorfu. Půtky Ludvíka Bavorského s papežem Janem XXII. Spojení s Francií a smíření s Rakouskem. Těžké berně. Počátky panování ve Slezsku. Nová válka s Rakousy a výprava do Litvy. Královna Eliška †. Příznění a spojení s Tyrolskem. Panování v Itálii a války pro to se všemi sousedy. Vítězství královny Karla u San Felice v Itálii. Spojení s papežem a ztráta Itálie.

Článek druhý
ČECHY ZA KRÁLE JANA I SYNA JEHO KARLA 249
 (Roky 1333–1346)

Markrabě Karel v Čechách. Vzmáhání se řádů feudálních. Markraběnka Blanka. Rozbroj v duchovenstvu českém. Nový rozstrk mezi králem Janem a císařem Ludvíkem. Spor o nárok zemí korutanských a o hrabství tyrolské. Mír s Polskem i s Uherskem. Válka v Rakousích i v Bavorsku. Druhá výprava křižácká do Litvy. Nevole v rodině královské. Rozepře s biskupem vratislavským. Oslepnutí krále Jana. Markéta Pyskatá a ztráta Tyrol. Papež Klement VI. v Avignonu. Nezdárné jednání s císařem Ludvíkem. Povýšení pražské na arcibiskupství a Arnošt z Pardubic. Třetí výprava do Litvy; roztržka a válka s Poláky. Volení markraběte Karla na království římské. Bitva u Kresčaku a smrt krále Jana.

KNIHA DEVÁTÁ
ČECHY ZA KRÁLE A CÍSAŘE KARLA IV. 281
 Roky 1346–1378

Článek první
KRÁL KAREL PŘED KORUNOVÁNÍM NA CÍSAŘSTVÍ 282
 (Roky 1346–1355)

Nesnáze Karlovy na počátku jeho panování. Půtky v Němcích před uznáním jeho za krále římského. Korunování na Království české. Smrt císaře Ludvíka Bavorského a pokusy jeho strany. Nepravý Waldemar Braniborský; Günther ze Schwarzburku; konečné uznání Karlovo v Němcích. Hojně opravy v Čechách: Majestas Carolina, universita v Praze, bratrstvo umělců, Nové Město pražské a Slovany, Karlštejn atd. Černé mření a mrskači. Jan Jindřich, markrabě moravský. Smíření s Bavory a den Svátosti v Praze. Cola di Rienzo u Karla IV. Královny Anna (Mečka) i Anna Svídnická. Nabytí Hořejší Falce a nároku ve Svídnici. První císařská jízda do Říma i korunování tam. Krvavé povstání v Pise a návrat do Němec.

Článek druhý

**KAREL IV. PO SVÉM KORUNOVÁNÍ
NA CÍSAŘSTVÍ 310**

(Roky 1355–1378)

Karel IV. co zákonodárce v Čechách i v Němcích. Sněm český, staročeské vedení práva, Majestas Carolina vzata nazpět. Uvedení Zlaté buly v Němcích. Válka bavorská. Neshody s Inocencem VI. a pokusy o nápravu duchovenstva. Rakouský kníže Rudolf ve spolku proti císaři. Narození krále Václava IV. Mor a hlad. Nový spolek branný proti Karlovi IV. Císařovna Eliška. Korunování Václava IV. Pokoj a smlouvy dědičné s Rakousy. První arcibiskupové pražští. Karel u papeže Urbana V. v Avignonu. Druhá jízda císařova do Říma. Nárok Lužice Dolní. Opět veliký spolek branný proti Karlovi. Nabytí země braniborské. Václav IV. volen na království římské. Rozdělení české říše. Cesta do Paříže. Smrt Karla IV. Úvahy o něm a o panování jeho.

KNIHA DESÁTÁ

**ČECHY ZA DOB KRÁLE VÁCLAVA IV.
PŘEDHUSITSKÝCH 349**

Roky 1378–1403

Článek první

**DOBA PRVNÍ A NESHODY
S DUCHOVENSTVEM 350**

(Roky 1378–1393)

Veliký rozkol v církvi. Politické poměry na počátku Václavova panování. Veřejný stav v Němcích. Krále Václavova povaha i první snahy.

Poměry k Francii a Anglii. Stav Itálie, Němec a Čech. Václava jeho milcové; první pětka s duchovenstvem. Markrabě Zikmund v Uhrách; stává se králem. Úmluvy rodinné domu lucemburského. Počátek nepokojů v Čechách. Rozbroje v Němcích. Král Václav chce v Němcích poděkovati se. Žofie, jeho druhá manželka. Pražská bouře proti židům. Milostivé léto v Praze. Rozstrk mezi králem a pražským arcibiskupem. Ukrutné nakládání s několika osobami duchovními.

Článek druhý

DOBA DRUHÁ I NESHODY

S PANSTVEM SVĚTSKÝM 377

(Roky 1393–1403)

Králova osobní povaha i panování milců. Povstání české jednoty panské. První Václavovo zajetí a osvobození. Jan, vévoda zhořelský. Nové nesnáze a nepokoje. Král uherský Zikmund prostředkuje. Nové bouře. Vraždění milců na Karlštejně. Brojení porýnských kurfiřtů. Visconti, vévodové milánští. Král franský a oba papežové. Pokusy o sjednocení církve. Václav na sjezdu remešském. Nové nepokoje v Čechách. Prokop, markrabě moravský. Král Václav od kurfiřtů sesazen; Ruprecht falckrabě povýšen. Válka s Ruprechtem i s jednotou panskou. Ruprecht v Itálii poražen. Král Zikmund zemský správce v Čechách. Druhé Václavovo zajetí a války v Čechách, Václav zajatý ve Vídni. Zikmund a Bonifác IX. v rozbroji. Václav utíká z Vídne.

Článek třetí

OBRAZ VEŘEJNÉHO ŽIVOTA V ČECHÁCH

NA POČÁTKU 15. STOLETÍ 417

Důležitost dějin českých té doby. Poměr Čech k německé říši. Koruna česká i země česká. Obor královské vlády dvorské a zemské. Sněmy zemské a sjezdy dvorské i krajské. Nejvyšší úředníci zemští a dvorští. Rozdělení země v archidiakonáty a kraje. Úřady soudní v Čechách. Způsob a řád vedení práva u zemského i dvorského soudu v Praze. Rozdíly pozemků a majitelé jejich. Rozdíly stavovské. Přehled i popis kolegiálních církví a klášterů českých. Poměry národnosti. Průmysl a obchod.

Slovníček 440

Ústřední knihovna

právnícké fakulty MU

Brno

